

Ενημερωτικό υλικό με την υφιστάμενη νομοθεσία για τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών, από αρδευτικά τέλη

[Νόμος 5176/2025 \(ΦΕΚ 17/τ.Α'/07-02-2025\)](#)

Άρθρο 38: Παράταση προθεσμίας υποβολής αίτησης ρύθμισης οφειλών σε Δήμους και Περιφέρειες

Η προθεσμία της παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 5143/2024 (Α' 161), περί της ρύθμισης οφειλών προς Δήμους και Περιφέρειες, παρατείνεται από τη λήξη της έως τη 14η.3.2025.

[Νόμος 5143/2024 \(ΦΕΚ 161/τ.Α'/11-10-2024\)](#)

Άρθρο 25: Ρύθμιση οφειλών προς Δήμους και Περιφέρειες

1. Κάθε είδους οφειλές προς τους Δήμους, τις Περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, από φυσικά πρόσωπα τα οποία πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου οφειλέτη, σύμφωνα με την περ. α) του άρθρου 217 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί ευάλωτου οφειλέτη, και έχουν εκδώσει βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, σύμφωνα με την περ. β) του ίδιου άρθρου, εφόσον αυτές έχουν βεβαιωθεί έως την 31η.10.2024, δύναται, ύστερα από αίτηση του οφειλέτη προς την αρμόδια για την είσπραξή τους υπηρεσία του οικείου δήμου ή της οικείας περιφέρειας ή του νομικού τους προσώπου, να ρυθμίζονται και να καταβάλλονται με απαλλαγή από τις προσαυξήσεις και τόκους εκπρόθεσμης καταβολής του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), καθώς και από τα πρόστιμα λόγω εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής ή ανακριβούς δήλωσης ή λόγω μη καταβολής τέλους, ως εξής:

- α) αν εξοφληθούν εφάπαξ, με απαλλαγή κατά ποσοστό ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%),
- β) αν εξοφληθούν σε δύο (2) έως έξι (6) δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%),
- γ) αν εξοφληθούν σε επτά (7) έως δώδεκα (12) δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%),
- δ) αν εξοφληθούν σε δεκατρείς (13) έως εξήντα (60) δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%).

2. Κάθε είδους οφειλές προς τους Δήμους, τις Περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, από φυσικά πρόσωπα τα οποία δεν ανήκουν στην κατηγορία του ευάλωτου οφειλέτη της παρ. 1, καθώς και από νομικά πρόσωπα, εφόσον αυτές έχουν βεβαιωθεί έως τις 31.10.2024, δύναται, ύστερα από αίτηση του οφειλέτη προς την αρμόδια για την είσπραξή τους υπηρεσία του οικείου δήμου ή της οικείας περιφέρειας ή του νομικού τους προσώπου, να ρυθμίζονται και να εξοφλούνται σε έως εξήντα (60) δόσεις.

3. Οι δόσεις των παρ. 1 και 2 είναι μηνιαίες και ισόποσες πλην της τελευταίας που μπορεί να είναι μικρότερη των υπολοίπων. Κάθε δόση, πλην της τελευταίας, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πενήντα (50) ευρώ.

4. Στη ρύθμιση του παρόντος άρθρου μπορεί, επίσης, να υπάγονται και οφειλές που κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης:

- α) τελούν σε αναστολή, διοικητική ή εκ του νόμου,

β) έχουν υπαχθεί σε προηγούμενη ρύθμιση ή διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, η οποία είναι σε ισχύ, με απώλεια των ευεργετημάτων της προηγούμενης ρύθμισης και χωρίς η υπαγωγή τους να συνεπάγεται επιστροφή καταβληθέντων ποσών,

γ) δεν έχουν βεβαιωθεί, επειδή εκκρεμεί για αυτές δικαστική αμφισβήτηση σε οποιονδήποτε βαθμό, εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, ο οφειλέτης παραιτηθεί από τα ασκηθέντα ένδικα βοηθήματα ή μέσα. Αν με το ένδικο βοήθημα είχε συνυποβληθεί αίτημα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς, η ανωτέρω παραίτηση καταλαμβάνει και το αίτημα αυτό. Βεβαίωση της γραμματείας του δικαστηρίου, όπου εκκρεμούσε η υπόθεση, ότι έχει υποβληθεί παραίτηση, επισυνάπτεται στην αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση.

5. Η αίτηση του οφειλέτη για την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος υποβάλλεται έως την 31η.1.2025.

6. Η ρύθμιση χορηγείται με απόφαση που εκδίδεται από τον προϊστάμενο της οικονομικής υπηρεσίας του δήμου ή της περιφέρειας ή του νομικού προσώπου, η οποία γνωστοποιείται στον αιτούντα, με συστημένη επιστολή αν η αίτηση υποβλήθηκε έγχαρτα ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αν υποβλήθηκε ψηφιακά.

7. Η πληρωμή, είτε του εφάπαξ ποσού είτε της πρώτης δόσης, πραγματοποιείται μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα γνώσης του οφειλέτη περί υπαγωγής του στη ρύθμιση, διαφορετικά η ρύθμιση καταργείται αυτοδικαίως. Οι επόμενες δόσεις καταβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του αντίστοιχου μήνα, χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερη ειδοποίηση του οφειλέτη.

8. Η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση με μηνιαία προσαύξηση πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού της δόσης, από την επομένη της ημέρας που όφειλε αυτή να καταβληθεί.

9. Εφόσον ο οφειλέτης της παρ. 1, σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, εξοφλήσει εφάπαξ τις υπόλοιπες δόσεις των ρυθμισμένων οφειλών, παρέχεται απαλλαγή κατά ποσοστό επί του εναπομείναντος ποσού των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής και των προστίμων, ίσο με αυτό που αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά διαμορφώνεται, με αντίστοιχη τροποποίηση της απόφασης του αρμόδιου οργάνου της παρ. 6.

10. Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης, εφόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις δέσμευσης χορήγησης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας από άλλη αιτία και ο οφειλέτης έχει καταβάλει:

α) το πέντε τοις εκατό (5%) της ρυθμιζόμενης οφειλής του, για οφειλή μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, ή

β) το δέκα τοις εκατό (10%) της ρυθμιζόμενης οφειλής του, για οφειλή από πέντε χιλιάδες και ένα λεπτό του ευρώ (5.000,01) και άνω,

ο Δήμος ή η Περιφέρεια ή το νομικό πρόσωπο προβαίνει σε εντολή άρσης της δέσμευσης αυτής προς την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) και σε εντολή για επαναδέσμευση σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής έστω και μίας από τις δόσεις. Με τις ίδιες προϋποθέσεις, αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών ή ακινήτων του οφειλέτη. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει για κατασχέσεις οι οποίες έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή για τις οποίες έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες, τα αποδιδόμενα, όμως, από αυτές ποσά λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της

ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται με άλλες οφειλές που δεν έχουν ρυθμιστεί. Αν ο οφειλέτης απωλέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται.

11. Σε περίπτωση μη καταβολής δύο (2) συνεχόμενων δόσεων ή τριών (3) δόσεων συνολικά, η ρύθμιση διακόπτεται και βεβαιώνονται εκ νέου τα οφειλόμενα, μαζί με τα πρόστιμα και τις προσαυξήσεις που έχουν διαγραφεί. Ο προϊστάμενος της ταμειακής υπηρεσίας γνωστοποιεί στην οικεία Δ.Ο.Υ. το συνολικά οφειλόμενο ποσό (αρχική οφειλή, πρόστιμα, προσαυξήσεις και τόκους), το οποίο πλέον βεβαιώνεται σε αυτή και εισπράττεται με ευθύνη της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Η Α.Α.Δ.Ε. παρακρατά το πέντε τοις εκατό (5%) του ποσού που εισπράττεται και το υπόλοιπο καταβάλλεται στον δικαιούχο δήμο ή στην περιφέρεια ή νομικό πρόσωπο εντός τριάντα (30) ημερών από την είσπραξή του.

12. Το άρθρο 59 του ν. 5039/2023 (Α' 83), περί διαγραφής ατομικών οφειλών αποβιωσάντων ή σοβαρά πληγέντων, καθώς και στενών συγγενών του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών, εφαρμόζεται αναλόγως και για πάσης φύσης βεβαιωμένες και ανεξόφλητες την 31η.3.2023 οφειλές σε Δήμους, Περιφέρειες και νομικά πρόσωπα αυτών.

Νόμος 4738/2020 (ΦΕΚ 207/τ. Α'/2020)

Άρθρο 217: Ορισμοί

Για τις ανάγκες του παρόντος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Ως «**ευάλωτος οφειλέτης**» νοείται ο οφειλέτης, στο πρόσωπο του οποίου πληρούνται σωρευτικά τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια που ισχύουν, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74), καθώς και άτομα με αναπηρία, εφόσον το ποσοστό αναπηρίας τους, σε συνδυασμό με το εισόδημα και την περιουσία τους, τους προσδίδουν τα χαρακτηριστικά του ευάλωτου οφειλέτη.» (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει από την παρ. α του άρθρου 65 του Ν. 5113/2024)

β) Ως «**βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη**», νοείται αυτή που βεβαιώνει ότι ο οφειλέτης είναι ευάλωτος σύμφωνα με την περ. α' και ότι το ακίνητό του, το οποίο προσδιορίζεται στη βεβαίωση της παρούσας, συνιστά την κύρια κατοικία του, σύμφωνα με την περ. ε'. Η βεβαίωση του παρόντος παρέχεται έπειτα από αίτημα φυσικού προσώπου το οποίο δηλώνει ότι έχει κηρυχθεί σε πτώχευση ή ότι ο ενυπόθηκος ή ο προσημειούχος πιστωτής, σύμφωνα με την περ. γ', έχει κατάσχει το ακίνητό του ή ότι έχει καταρτιστεί η σύμβαση αναδιάρθρωσης του Κεφαλαίου Α' του Δεύτερου Μέρους του Πρώτου βιβλίου.

γ) Ως «**ενυπόθηκος ή προσημειούχος πιστωτής**», νοείται ο πιστωτής που έχει υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης επί της κύριας κατοικίας του οφειλέτη.

δ) Ως «**εύλογες δαπάνες διαβίωσης**», νοούνται οι δαπάνες όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 92.

ε) Ως «**κύρια κατοικία**», νοείται το ακίνητο το οποίο έχει δηλώσει ο οφειλέτης ως κατοικία του στην τελευταία φορολογική δήλωση που προηγείται της αίτησης του άρθρου 219 ή όπως προκύπτει από άλλα στοιχεία που αποδεικνύουν επαρκώς τη χρήση του ακινήτου ως κύρια κατοικία του, σε περίπτωση που έχει μεταβληθεί η

κύρια κατοικία του οφειλέτη, από τον χρόνο υποβολής της τελευταίας φορολογικής δήλωσης. Για τον προσδιορισμό της πλήρωσης των κριτηρίων της περ. α', ως αξία της κύριας κατοικίας λαμβάνεται η αντικειμενικά προσδιοριζόμενη φορολογική της αξία.

στ) Ως «φορέας απόκτησης και επαναμίσθωσης», νοείται ο φορέας στον οποίο παραχωρείται από το Δημόσιο η άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Β' του παρόντος.

N. 4472/2017 (ΦΕΚ 74/τ.Α'/19.05.2017)

Άρθρο 3: Επίδομα Στέγασης

1. Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θεσπίζει Επίδομα Στέγασης για έως και εξακόσιες χιλιάδες (600.000) νοικοκυριά που διαμένουν σε μισθωμένη κατοικία ή επιβαρύνονται με το κόστος εξυπηρέτησης στεγαστικού δανείου πρώτης κατοικίας. Για τον καθορισμό των νοικοκυριών εφαρμόζονται οι περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εσωτερικών, που εκδίδεται κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 15, ρυθμίζονται: α) το ατομικό εισοδηματικό όριο για τη χορήγηση του επιδόματος, το οποίο δεν μπορεί να ξεπερνά τα εννιά χιλιάδες εξακόσια (9.600) ευρώ, τα περιουσιακά κριτήρια και κάθε άλλη προϋπόθεση που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι, β) το ακριβές ποσό του επιδόματος και το ανώτατο ύψος αυτού, γ) άλλες προϋποθέσεις, τα αναγκαία δικαιολογητικά και το αρμόδιο όργανο που απονέμει το επίδομα, δ) η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησης του επιδόματος και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

3. Οι δαπάνες για τη χορήγηση του επιδόματος καλύπτονται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνολικού ύψους έως και εξακοσίων εκατομμυρίων (600.000.000) ευρώ κατ' έτος.

4. Το Επίδομα Στέγασης της παραγράφου 1 δεν εμπίπτει σε καμία κατηγορία εισοδήματος, απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν κατάσχεται εις χείρας του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται για τον καθορισμό της εισοδηματικής ενίσχυσης ή στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης και του Επιδόματος Παιδιού του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5). ([Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 78 Νόμος 4611/2019](#))

5. Στις περιπτώσεις που το νοικοκυριό περιλαμβάνει ανήλικα μέλη, για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις φοίτησής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, το επίδομα χορηγείται υπό την προϋπόθεση, αφενός, της εγγραφής τους σε σχολείο, αφετέρου, της πραγματικής φοίτησής τους, η οποία θεωρείται ότι συντρέχει όταν το ανήλικο μέλος δεν υποχρεούται να επαναλάβει την ίδια τάξη λόγω του αριθμού των απουσιών του. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και

Οικονομικών ρυθμίζονται η χρονική διάρκεια της αποστέρησης του δικαιώματος, όταν διαπιστώνεται ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου, οι εξαιρέσεις από την εφαρμογή του, ιδίως ως προς τις περιπτώσεις που οι απουσίες των μαθητών οφείλονται σε λόγους συναρτώμενους με την υγεία τους, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα. Η ρύθμιση της παρούσας εφαρμόζεται το πρώτον από το σχολικό έτος 2021-2022. ([Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.2 Άρθρο 136 Νόμος 4808/2021](#))

6. Κριτήριο για τη χορήγηση του επιδόματος είναι ο χρόνος διαμονής στην Ελληνική Επικράτεια. Ο δικαιούχος του επιδόματος πρέπει να διαμένει νόμιμα και μόνιμα στην Ελληνική Επικράτεια κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης, όπως τούτο αποδεικνύεται από την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για τα έτη αυτά ή από κάθε άλλο πρόσφορο δικαιολογητικό. Ως υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νοείται αυτή που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια του έτους, εντός του οποίου τασσόταν η προθεσμία για την υποβολή της και όχι η τυχόν, μετά τη λήξη του έτους, εντός του οποίου έχει ταχθεί η ανωτέρω προθεσμία, υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος παρελθόντος φορολογικού έτους. Τα υπόλοιπα μέλη του νοικοκυριού πρέπει επίσης να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελληνική Επικράτεια.

Ειδικά οι πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν έχουν την ιδιότητα:

- i) ομογενούς αλλοδαπού που διαθέτει Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς,
- ii) πολίτη κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- iii) πολίτη κράτους που ανήκει στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ή πολίτη της Ελβετικής Συνομοσπονδίας,
- iv) υπηκόου τρίτης χώρας ή απάτριδος, στον οποίο έχει χορηγηθεί το καθεστώς πρόσφυγα ή το καθεστώς επικουρικής προστασίας, κατά την έννοια των περιπτώσεων στ' και η' του άρθρου 2 του ν. 4636/2019 (Α' 169),
- v) ανιθαγενούς, του οποίου το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις του ν. 139/1975 (Α' 176),
- vi) πολίτη τρίτης χώρας, στον οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του π.δ. 114/2010 (Α' 195) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 19Α του ν. 4251/2014 (Α' 80), όπως ισχύουν, πρέπει, προκειμένου να καταστούν δικαιούχοι του επιδόματος, να διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελληνική Επικράτεια κατά τα τελευταία δώδεκα (12) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης, αποδεικνύοντας το νόμιμο και το μόνιμο της διαμονής τους σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρούσας παραγράφου.

Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται η παράγραφος 3 του άρθρου 4 της υπ' αρ. Δ13οικ.10747/256/06.03.2019 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων για την εφαρμογή προγράμματος Επιδόματος Στέγασης» (Β' 792) ([Όπως προστέθηκε με το Άρθρο 17 Νόμος 4659/2020](#)).